

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA 2005/32/ES**z dne 6. julija 2005****o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, ki rabijo energijo, in o spremembi Direktive Sveta 92/42/EGS ter direktiv 96/57/ES in 2000/55/ES Evropskega parlamenta in Sveta**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA —

okoljskih vplivov in izogibanjem prenašanja onesnaževanja, spodbujati stalne izboljšave skupnih okoljskih vplivov, kadar te izboljšave ne povzročajo pretiranih stroškov.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (3) Okoljsko primerna zasnova izdelkov je ključni dejavnik Strategije Skupnosti o integrirani politiki izdelkov. Kot preventivni pristop, zasnovan za optimizacijo okoljske učinkovitosti izdelkov, ponuja resnične nove priložnosti proizvajalcem, potrošnikom in družbi kot celoti, ob tem pa ohranja njihove funkcionalne lastnosti.

(1) Neskladja v zakonodaji ali upravnih ukrepih držav članic, ki zadevajo okoljsko primerno zasnovo izdelkov, ki rabijo energijo, lahko povzročijo ovire v trgovini in izkrivljajo konkurenco v Skupnosti ter s tem neposredno vplivajo na vzpostavitev in delovanje notranjega trga. Uskladitev nacionalnih zakonodaj je edini način za preprečevanje takšnih ovir v trgovini in nelojalne konkurence.

(2) Izdelki, ki rabijo energijo (v nadaljevanju „IRE“), so veliki porabniki naravnih virov in energije v Skupnosti. Na okolje vplivajo tudi na številne druge načine. Pri večini skupin izdelkov, ki so na voljo na trgu Skupnosti, je mogoče zabeležiti zelo različne stopnje vplivov na okolje, čeprav se uporabljajo za podobne namene. V interesu trajnostnega razvoja bi bilo treba pri teh izdelkih, predvsem z ugotavljanjem pglavitnih virov negativnih

- (4) Izboljšanje energetske učinkovitosti — ena od razpoložljivih možnosti je učinkovitejša končna raba električne energije — je znaten prispevek k doseganju ciljnih emisij toplogrednih plinov v Skupnosti. Potreba po električni energiji je najhitreje rastoča kategorija rabe končne energije. Brez politike, ki bi nevtralizirala ta trend, je predvidena njena rast v naslednjih 20 do 30 letih. Kakor je predlagala Komisija v Evropskem programu za podnebne spremembe (ECCP), je možno znatno zmanjšanje rabe energije. Podnebne spremembe so ena izmed prioritet Šestega okoljskega akcijskega programa Skupnosti iz Sklepa št. 1600/2002/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾. Varčevanje z energijo je stroškovno najučinkovitejši način za povečanje zanesljivosti oskrbe in zmanjšanje odvisnosti od uvoza. Zato bi morali pri povpraševanju sprejeti tehtne ukrepe in cilje.

⁽¹⁾ UL C 112, 30.4.2004, str. 25.

⁽²⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 20. aprila 2004 (UL C 104 E, 30.4.2004, str. 319), Skupno stališče Sveta z dne 29. novembra 2004 (UL C 38 E, 15.2.2005, str. 45), Stališče Evropskega parlamenta z dne 13. aprila 2005 in Sklep Sveta z dne 23. maja 2005.

⁽³⁾ UL L 242, 10.9.2002, str. 1.

- (5) Ukrepati bi bilo treba v fazi snovanja IRE, saj se zdi, da je onesnaževanje, ki ga izdelek povzroča v svojem življenjskem ciklusu, določeno v tej fazi, ko nastane tudi večina vključenih stroškov.
- (6) Da bi zagotovili prost pretok okoljsko ustreznih izdelkov in izboljšali njihov skupni okoljski vpliv, bi bilo treba vzpostaviti skladen okvir za uporabo zahtev o okoljsko primerni zasnovi IRE. Takšne zahteve Skupnosti bi morale izpolnjevati načela poštene konkurence in mednarodne trgovine.
- (7) Zahteve za okoljsko primerno zasnovo bi morale biti postavljene ob upoštevanju ciljev in prioritete iz Šestega okoljskega akcijskega programa Skupnosti, vključno z ustreznimi cilji iz tematskih strategij tega programa.
- (8) Ta direktiva želi z znižanjem potencialnih okoljskih vplivov IRE doseči visoko raven varstva okolja, kar bo na koncu koristilo potrošnikom in drugim končnim uporabnikom. Trajnostni razvoj zahteva tudi primerno upoštevanje zdravstvenih, socialnih in ekonomskih vplivov predvidenih ukrepov. Izboljšanje energetske učinkovitosti izdelkov prispeva k zanesljivosti oskrbe z energijo, ki je predpogoj za preudarno gospodarjenje in torej za trajnostni razvoj.
- (9) Če država članica meni, da mora zaradi pomembnih potreb, ki zadevajo varstvo okolja, ohraniti nacionalne določbe ali uvesti nove, ki temeljijo na znanstvenih dokazih glede varstva okolja zaradi problema, ki se v tej državi članici pojavi po sprejetju ustreznega izvedbenega ukrepa, to lahko stori ob upoštevanju člena 95(4), (5) in (6) Pogodbe, ki predvideva predhodno uradno obvestilo Komisiji in njeno odobritev.
- (10) Da bi bile okoljske koristi od izboljšane zasnove čim večje, bo morda potrebno obveščanje potrošnikov o okoljskih značilnostih in učinkovitosti IRE, ter svetovanje o okolju prijaznem načinu uporabe teh izdelkov.
- (11) Pristop Zelene knjige o integrirani politiki izdelkov, ki je pomembna novost pri Šestem okoljskem akcijskem programu Skupnosti, skuša zmanjšati okoljske vplive izdelkov v njihovem celotnem življenjskem ciklusu. Upoštevanje okoljskih vplivov izdelka v njegovem celotnem življenjskem ciklusu na stopnji zasnove prinaša velike možnosti za stroškovno učinkovito spodbujanje okoljskih izboljšav. Pri tem bi morale biti dovolj prožnosti, da bi lahko te dejavnike vključili v zasnovo izdelka ob upoštevanju tehničnih, funkcionalnih in ekonomskih vidikov.
- (12) Čeprav je zaželen celovit pristop k okoljski učinkovitosti, bi morali pri sprejemanju delovnega načrta kot prednostni okoljski cilj obravnavati zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, doseženo s povečanjem energetske učinkovitosti.
- (13) Za potrebno in utemeljeno se utegne izkazati vzpostavitev posebnih, količinsko opredeljenih zahtev za okoljsko primerno zasnovo nekaterih izdelkov ali njihovih okoljskih vidikov, če hočemo njihove okoljske vplive zmanjšati na najmanjšo možno mero. Zaradi nujnosti prispevka k doseganju zavez v okviru Kjotskega protokola k Okvirni konvenciji Združenih narodov o podnebnih spremembah (UNFCCC) in brez poseganja v integriran pristop, ki ga predvideva ta direktiva, bi bilo potrebno dati določeno prednost tistim ukrepom, s katerimi bi lahko občutno in z majhnimi stroški zmanjšali emisije toplogrednih plinov. Takšni ukrepi lahko tudi prispevajo k trajnostni rabi virov in k uresnitvi desetletnega programskega okvira o trajnostni proizvodnji in porabi, o katerem so se dogovorili na Svetovnem vrhu o trajnostnem razvoju v Johannesburgu septembra 2002.
- (14) Kot splošno načelo velja, da je treba porabo energije IRE v stanju pripravljenosti ali kadar niso v fazi delovanja, zmanjšati na najnižjo vrednost, ki je potrebna za ustrezno delovanje.
- (15) Merilo sicer predstavljajo izdelki ali tehnologije, ki so dostopni na trgu, tudi mednarodnem, in prinašajo najboljše rezultate, vendar naj bi bila raven zahtev za okoljsko primerno zasnovo določena na temelju tehnične, ekonomske in okoljske analize. Prožnost metode za ugotavljanje ravni zahtev lahko olajša hitro izboljšanje okoljske učinkovitosti. Pri tem bi se morali posvetovati z zainteresiranimi vpletenimi stranmi, ki bi aktivno sodelovale pri tej analizi. Predpisovanje obveznih ukrepov zahteva primerno posvetovanje z vpletenimi

- stranmi. Takšno posvetovanje lahko poudari potrebo po uvajanju po fazah ali po prehodnih ukrepih. Uvajanje vmesnih ciljev poveča predvidljivost politike, dopušča prilagajanje razvojnih ciklusov izdelkov in zainteresiranim olajšuje dolgoročno načrtovanje.
- (16) Prednost bi morale imeti alternativne rešitve, kot je na primer samoreguliranje v industriji, če bi cilje politike s takimi ukrepi lahko dosegli hitreje ali ceneje kot z obveznimi ukrepi. Zakonodajne ukrepe bi potrebovali tam, kjer se tržne sile ne bi razvijale v pravo smer ali s sprejemljivo hitrostjo.
- (17) Samoreguliranje, vključno s prostovoljnimi sporazumi, ki predstavljajo enostranske obveze industrije, lahko zagotovi hiter napredek zaradi hitrega in stroškovno učinkovitega izvajanja ter omogoča prožno in ustrezno prilagajanje tehnološkim možnostim in občutljivosti trga.
- (18) Za oceno prostovoljnih sporazumov ali drugih samoregulativnih ukrepov, predstavljenih kot alternativa izvedbenim ukrepom, je treba zagotoviti podatke najmanj o naslednjih vprašanjih: odprtost sodelovanja, dodana vrednost, zastopanost, opredeljeni in zastavljeni cilji, sodelovanje civilne družbe, spremljanje in poročanje, stroškovna učinkovitost uporabe pobud za samoreguliranje, trajnost.
- (19) Poglavje 6 „Sporočila Komisije o okoljskih dogovorih na ravni Skupnosti v okviru akcijskega načrta poenostavitve in izboljšanja regulativnega okolja“ bi lahko koristno pomagalo pri ocenjevanju samoregulacije v industriji v smislu te direktive.
- (20) Ta direktiva naj bi spodbujala tudi integracijo okoljsko primerne zasnove v malih in srednje velikih podjetjih (v nadaljevanju „MSP“) ter zelo majhnih podjetjih. Takšno integracijo bi bilo mogoče pospešiti s široko razpoložljivostjo in enostavnim dostopom do informacij o trajnostnih vidikih njihovih izdelkov.
- (21) Da se IRE, ki so skladni z zahtevami po okoljsko primerni zasnovi, določenimi v izvedbenih ukrepih te direktive, lahko dajo na notranji trg in prosto gibajo, bi morali biti označeni z znakom „CE“ in opremljeni z dodatnimi informacijami. Za zagotovitev zmanjšanja okoljskih vplivov reguliranih IRE in poštene konkurence je nujno strogo uveljavljanje izvedbenih ukrepov.
- (22) Komisija naj se pri pripravi izvedbenih ukrepov in delovnega načrta posvetuje s predstavniki držav članic in ustreznimi interesnimi skupinami, ki jih zadeva določena skupina izdelkov, na primer industrije, vključno z MSP, obrtjo, sindikati, trgovci na debelo in drobno, uvozniki, okoljevarstvenimi skupinami in organizacijami potrošnikov.
- (23) Pri pripravi izvedbenih ukrepov bi morala Komisija primerno upoštevati obstoječo nacionalno okoljsko zakonodajo, zlasti o strupenih snoveh, za katero so države članice naznanile, da bi jo po njihovem mnenju morale ohraniti, ne da bi se zmanjšala obstoječa in upravičena raven varstva v državah članicah.
- (24) Upoštevati bi morali module in pravila, namenjene uporabi v direktivah o tehnični uskladitvi, ki jih določa Sklep Sveta 93/465/EGS z dne 22. julija 1993 o modulih za različne faze postopkov ugotavljanja skladnosti in o pravilih za pritrditve in uporabo znaka skladnosti CE, ki so namenjeni uporabi v direktivah o tehnični uskladitvi ⁽¹⁾.
- (25) Da bi izboljšali nadzor na trgu, bi si morali nadzorni organi izmenjevati informacije o ukrepih, predvidenih na področju uporabe te direktive. Pri takšnem sodelovanju bi bilo treba čim bolj izkoristiti elektronska komunikacijska sredstva in ustrezne programe Skupnosti. Olajšati bi morali izmenjavo informacij o okoljski učinkovitosti v življenjskem ciklusu izdelkov in dosežkih zasnovnih rešitev. Zbiranje in razširjanje znanja, pridobljenega v okviru prizadevanj proizvajalcev za okoljsko primerno zasnovo, je ena izmed ključnih koristi, ki jih prinaša ta direktiva.
- (26) Pristojni organ je običajno javni ali zasebni organ, ki ga imenujejo javni organi in ki zagotavlja potrebna jamstva glede nepristranskosti in razpolaga s strokovnimi izkušnjami ter znanjem za izvajanje preverjanja skladnosti izdelka z ustreznimi izvedbenimi ukrepi.

⁽¹⁾ UL L 220, 30.8.1993, str. 23.

- (27) Ob upoštevanju pomembnosti izogibanja neskladnosti bi morale države članice zagotoviti potrebna sredstva za izvajanje učinkovitega tržnega nadzora.
- (28) Kar zadeva usposabljanje in obveščanje MSP o okoljsko primerni zasnovi, je morda primerno razmisliti o spremljajočih dejavnostih.
- (29) V interesu delovanja notranjega trga je vzpostaviti standarde, usklajene na ravni Skupnosti. Ko se v *Uradnem listu Evropske unije* objavi sklicevanje na tak standard, naj bi njegovo upoštevanje pomenilo domnevo o skladnosti z ustreznimi zahtevami, ki jih določa izvedbeni ukrep, sprejet na podlagi te direktive, pa čeprav morajo biti dovoljeni tudi drugi načini izkazovanja takšne skladnosti.
- (30) Ena izmed glavnih vlog harmoniziranih standardov bi morala biti pomoč proizvajalcem pri uporabi izvedbenih ukrepov, sprejetih na podlagi te direktive. Takšni standardi bi lahko bili odločilni pri določanju merilnih in preskusnih metod. V primeru splošnih zahtev za okoljsko primerno zasnovo bi lahko harmonizirani standardi znatno pomagali proizvajalcem pri določanju okoljskega profila njihovega izdelka v skladu z zahtevami ustreznega izvedbenega ukrepa. Ti standardi bi morali jasno opredeljevati razmerje med njihovimi določili in obravnavanimi zahtevami. Namen harmoniziranih standardov ne bi smel biti postavljanje omejitev za okoljske vidike.
- (31) Za namene opredelitve pojmov, uporabljenih v tej direktivi, se je primerno sklicevati na ustrezne mednarodne standarde, na primer ISO 14040.
- (32) Ta direktiva je v skladu z nekaterimi načeli za izvajanje novega pristopa, ki ga določa Resolucija Sveta z dne 7. maja 1985 o novem pristopu k tehnični uskladitvi in standardom⁽¹⁾, in o sklicevanju na usklajene evropske standarde. Resolucija Sveta z dne 28. oktobra 1999 o vlogi standardizacije v Evropi⁽²⁾ priporoča Komisiji, da bi preučila, ali bi lahko razširili načelo novega pristopa na dotlej nepokrita področja in s tem izboljšali in poenostavili zakonodajo, kjer koli je to mogoče.
- (33) Ta direktiva dopolnjuje obstoječe instrumente Skupnosti, kakor so Direktiva Sveta 92/75/EGS z dne 22. septembra 1992 o navajanju porabe energije in drugih virov gospodinskih aparatov s pomočjo nalepk in standardiziranih podatkov o izdelku⁽³⁾, Uredba (ES) št. 1980/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. julija 2000 o spremenjenem sistemu Skupnosti za podeljevanje znaka za okolje⁽⁴⁾, Uredba (ES) št. 2422/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. novembra 2001 o programu Skupnosti za označevanje energetske učinkovitosti pisarniške opreme⁽⁵⁾, Direktiva 2002/96/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. januarja 2003 o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO)⁽⁶⁾, Direktiva 2002/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. januarja 2003 o omejevanju uporabe nekaterih nevarnih snovi v električni in elektronski opremi⁽⁷⁾ in Direktiva Sveta 76/769/EGS z dne 27. julija 1976 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z omejitvami pri trženju in uporabi nekaterih nevarnih snovi in pripravkov⁽⁸⁾. Sinergija med to direktivo in obstoječimi instrumenti Skupnosti naj bi povečala njihove učinke in oblikovala skladne zahteve, katerim naj bi zadostili proizvajalci.
- (34) Direktiva Sveta 92/42/EGS z dne 21. maja 1992 o zahtevanih izkoristkih novih toplovodnih kotlov na tekoča ali plinasta goriva⁽⁹⁾, Direktiva 96/57/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. septembra 1996 o zahtevah po energetske učinkovitosti za gospodinske električne hladilnike, zamrzovalnike in njihove kombinacije⁽¹⁰⁾ in Direktiva 2000/55/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2000 o zahtevah za energijsko učinkovitost predstikalnih naprav za fluorescenčne sijalke⁽¹¹⁾ že vsebujejo določila o spremenjenih zahtevah po energetske učinkovitosti, zato morajo biti vključene v sedanji okvir.

⁽³⁾ UL L 297, 13.10.1992, str. 16. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 284, 31.10.2003, str. 1).

⁽⁴⁾ UL L 237, 21.9.2000, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 332, 15.12.2001, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 37, 13.2.2003, str. 24. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2003/108/ES (UL L 345, 31.12.2003, str. 106).

⁽⁷⁾ UL L 37, 13.2.2003, str. 19.

⁽⁸⁾ UL L 262, 27.9.1976, str. 201. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Komisije 2004/98/ES (UL L 305, 1.10.2004, str. 63).

⁽⁹⁾ UL L 167, 22.6.1992, str. 17. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2004/8/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 52, 21.2.2004, str. 50).

⁽¹⁰⁾ UL L 236, 18.9.1996, str. 36.

⁽¹¹⁾ UL L 279, 1.11.2000, str. 33.

⁽¹⁾ UL C 136, 4.6.1985, str. 1.

⁽²⁾ UL C 141, 19.5.2000, str. 1.

- (35) Direktiva 92/42/EGS predvideva sistem razvrščanja z zvezdicami, ki je namenjen za potrjevanje energetske učinkovitosti kotlov. Ker se države članice in industrija strinjajo, da sistem razvrščanja z zvezdicami ni prinesel pričakovanega rezultata, je treba Direktivo 92/42/EGS spremeniti in s tem ustvariti prostor za učinkovitejše sisteme.
- (36) Zahteve, določene v Direktivi Sveta 78/170/EGS z dne 13. februarja 1978 o učinkovitosti generatorjev toplote za ogrevanje prostorov in priprav tople vode v novih ali obstoječih neindustrijskih stavbah ter o izolaciji distribucijskih omrežij toplote in tople sanitarne vode v novih neindustrijskih stavbah⁽¹⁾, so bile nadomeščene z določbami Direktive 92/42/EGS, Direktive Sveta 90/396/EGS z dne 29. junija 1990 o približevanju zakonodaj držav članic v zvezi z napravami na plinsko gorivo⁽²⁾ in Direktive 2002/91/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2002 o energetske učinkovitosti stavb⁽³⁾. Zato bi bilo treba Direktivo 78/170/EGS razveljaviti.
- (37) Direktiva Sveta 86/594/EGS z dne 1. decembra 1986 o emisijah hrupa, ki ga povzročajo gospodinjski aparati⁽⁴⁾, določa pogoje, po katerih lahko države članice zahtevajo objavo podatkov o emisijah hrupa, ki ga povzročajo takšni aparati, in opredeljuje postopek za ugotavljanje ravnih hrupa. Zaradi uskladitve bi bilo treba emisije hrupa vključiti v integrirano oceno okoljske učinkovitosti. Ker ta direktiva predvideva takšen integriran pristop, bi bilo treba Direktivo 86/594/EGS razveljaviti.
- (38) Ukrepe, potrebne za izvajanje te direktive, bi morali sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil⁽⁵⁾.
- (39) Države članice bi morale določiti kazni, ki se bodo uporabljale v primeru kršitev nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo. Te kazni naj bodo učinkovite, sorazmerne in odvračilne.
- (40) Velja spomniti, da člen 34 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje⁽⁶⁾ navaja, da „naj Svet spodbuja države članice, naj za lastno rabo in v interesu Skupnosti sestavljajo svoje preglednice, ki bodo, kolikor je to mogoče, ponazarjale korelacijo med direktivami in določbami za njihov prenos, in te preglednice objavljajo“.
- (41) Ker cilja predlaganih ukrepov, to je zagotoviti delovanje notranjega trga tako, da se od izdelkov zahteva primerna stopnja okoljske učinkovitosti, države članice same ne morejo zadovoljivo doseči in ker se ta cilj zaradi njegovega obsega in učinkov lažje doseže na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (42) Opravljeno je bilo posvetovanje z Odborom regij, ki ni podal mnenja —

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta direktiva vzpostavlja okvir za določanje zahtev Skupnosti za okoljsko primerno zasnovane izdelke, ki rabijo energijo, da bi se zagotovil prost pretok teh izdelkov na notranjem trgu.
2. Ta direktiva predvideva določitev zahtev, ki jih morajo izpolnjevati izdelki, ki rabijo energijo, za katere veljajo izvedbeni ukrepi, da so dani v promet in/ali v uporabo. S povečanjem energetske učinkovitosti in ravni varstva okolja ter hkratnim povečanjem zanesljivosti oskrbe z energijo prispeva k trajnostnemu razvoju.
3. Ta direktiva ne velja za potniška ali tovorna prevozna sredstva.
4. Ta direktiva in izvedbeni ukrepi, sprejeti na njeni podlagi, ne posegajo v zakonodajo Skupnosti o ravnanju z odpadki in o kemikalijah, vključno z zakonodajo Skupnosti o fluoriranih toplogrednih plinih.

⁽¹⁾ UL L 52, 23.2.1978, str. 32. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 82/885/EGS (UL L 378, 31.12.1982, str. 19).

⁽²⁾ UL L 196, 26.7.1990, str. 15. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 93/68/EGS (UL L 220, 30.8.1993, str. 1).

⁽³⁾ UL L 1, 4.1.2003, str. 65.

⁽⁴⁾ UL L 344, 6.12.1986, str. 24. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 807/2003 (UL L 122, 16.5.2003, str. 36).

⁽⁵⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

⁽⁶⁾ UL C 321, 31.12.2003, str. 1.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „izdelek, ki rabi energijo (IRE)“ je izdelek, katerega pravilno delovanje je, potem ko je dan v promet in/ali v uporabo, odvisno od dovajanja energije (električne energije, fosilnih goriv in obnovljivih virov energije), ali izdelek za proizvodnjo, prenos in merjenje takšne energije, vključno z deli, ki so odvisni od dovajanja energije in so namenjeni vgradnji v IRE, za katere velja ta direktiva, ki so dani v promet in/ali uporabo kot samostojni deli za končne uporabnike in za katere je mogoče neodvisno oceniti njihovo okoljsko učinkovitost;
2. „sestavni deli in sklopi“ so deli, ki so namenjeni vgradnji v IRE in niso dani v promet in/ali v uporabo kot samostojni deli za končne uporabnike ali pa njihove okoljske učinkovitosti ni mogoče oceniti neodvisno;
3. „izvedbeni ukrepi“ so ukrepi, sprejeti v skladu s to direktivo, ki določajo zahteve za okoljsko primerno zasnovo opredeljenih IRE ali za njihove okoljske vidike;
4. „dati v promet“ pomeni prvič ponuditi IRE na trgu Skupnosti z namenom distribucije ali uporabe v Skupnosti, za plačilo ali zastonj, ne glede na prodajno tehniko;
5. „dati v uporabo“ pomeni prvo uporabo IRE za predviden namen s strani končnega uporabnika v Skupnosti;
6. „proizvajalec“ je vsaka fizična ali pravna oseba, ki proizvaja IRE, za katere velja ta direktiva, in je odgovorna za njihovo skladnost s to direktivo glede dajanja v promet in/ali v uporabo, pod proizvajalčevim lastnim imenom ali blagovno znamko ali za lastno uporabo proizvajalca. Če proizvajalca, v skladu z opredelitvijo v prvem stavku, ali uvoznika, kakor je opredeljen v točki 8, ni mogoče določiti, je proizvajalec vsaka fizična ali pravna oseba, ki daje v promet in/ali v uporabo IRE, za katere velja ta direktiva;
7. „pooblaščen zastopnik“ je vsaka fizična ali pravna oseba s sedežem v Skupnosti, ki je pridobila pisno pooblastilo proizvajalca za opravljanje vseh ali dela obveznosti in formalnosti, povezanih s to direktivo, v njegovem imenu;
8. „uvoznik“ je vsaka fizična ali pravna oseba s sedežem v Skupnosti, ki v okviru svojega poslovanja na trg Skupnosti daje izdelke iz tretje države;
9. „materiali“ so vsi materiali, ki se uporabijo v življenjskem ciklusu IRE;
10. „zasnova izdelka“ pomeni vrsto postopkov, ki pretvarjajo pravne, tehnične, varnostne, funkcionalne, tržne ali druge zahteve, ki jim mora IRE ustrezati, v tehnične lastnosti IRE;
11. „okoljski vidik“ pomeni element ali funkcijo IRE, ki lahko v njegovem življenjskem ciklusu vpliva na okolje;
12. „okoljski vpliv“ pomeni vsako spremembo okolja, ki v celoti ali delno izvira iz IRE v njegovem življenjskem ciklusu;
13. „življenjski cikel“ pomeni sosledna in med seboj povezana obdobja IRE od uporabe surovin do dokončne odstranitve;
14. „ponovna uporaba“ pomeni vsak postopek, v katerem se IRE ali njegovi deli po koncu prve uporabe ponovno uporabijo za isti namen, za katerega so bili ustvarjeni,

- vključno z nadaljnjo uporabo IRE, ki se vrača na zbiralno mesto, k distributerju, izvajalcu recikliranja ali proizvajalcu, pa tudi z uporabo obnovljenega IRE;
15. „recikliranje“ pomeni ponovno obdelavo odpadnih materialov v proizvodnem procesu za prvotni namen ali v druge namene, vendar ne za energetska predelavo;
16. „energetska predelava“ pomeni uporabo gorljivih odpadkov za proizvodnjo energije z neposrednim sežigom, skupaj z drugimi odpadki ali brez njih, vendar z uporabo toplote;
17. „predelava“ pomeni vsako primerno operacijo, navedeno v Prilogi II B k Direktivi Sveta 75/442/EGS z dne 15. julija 1975 o odpadkih ⁽¹⁾;
18. „odpadki“ so vsaka snov ali predmet iz skupin iz Priloge I k Direktivi 75/442/EGS, ki jo imetnik zavrže, namerava zavreči ali mora zavreči;
19. „nevarni odpadki“ pomenijo vsak odpadek iz člena 1(4) Direktive Sveta 91/689/EGS z dne 12. decembra 1991 o nevarnih odpadkih ⁽²⁾;
20. „ekološki profil“ je opis vnosov in iznosov (na primer materialov, emisij in odpadkov), v skladu z izvedbenim ukrepom, ki velja za IRE, v njegovem celotnem življenjskem ciklusu, pomembnih z vidika njegovega vpliva na okolje in izraženih v merljivih fizikalnih količinah;
21. „okoljska učinkovitost“ IRE pomeni rezultate proizvodnje upravljanja z okoljskimi vidiki IRE, razvidne iz njegove tehnične dokumentacije;
22. „izboljšanje okoljske učinkovitosti“ pomeni postopek izboljšanja okoljske učinkovitosti IRE skozi več generacij, čeprav ne nujno pri vseh okoljskih vidikih izdelka hkrati;
23. „okoljsko primerna zasnova“ pomeni sistematično integracijo okoljskih vidikov v zasnovo izdelka, da bi se izboljšala okoljska učinkovitost IRE v njegovem življenjskem ciklusu;
24. „zahteva po okoljsko primerni zasnovi“ je vsaka zahteva v zvezi z IRE ali zasnovo IRE, namenjena izboljšanju njegove okoljske učinkovitosti, ali vsaka zahteva po zagotavljanju podatkov o okoljskih vidikih IRE;
25. „splošna zahteva po okoljsko primerni zasnovi“ je vsaka zahteva po okoljsko primerni zasnovi, ki temelji na ekološkem profilu kot celoti in nima določenih mejnih vrednosti za posamezne okoljske vidike;
26. „posebna zahteva po okoljsko primerni zasnovi“ je količinsko določena in merljiva zahteva po okoljsko primerni zasnovi, povezana z določenim okoljskim vidikom IRE, na primer porabo energije med delovanjem, preračunano na dano enoto koristka;
27. „harmonizirani standard“ je tehnična specifikacija, ki jo je s pooblastilom Komisije sprejel priznani organ za standardizacijo v skladu s postopki, določenimi v Direktivi 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov ⁽³⁾, da bi določil evropsko zahtevo, skladnost s katero ni obvezna.

Člen 3

Dajanje v promet in/ali v uporabo

1. Države članice sprejmejo vse ustrezne ukrepe za zagotovitev, da se IRE, za katere veljajo izvedbeni ukrepi, lahko dajo v promet in/ali v uporabo le, če so skladni s temi

⁽¹⁾ UL L 194, 25.7.1975, str. 39. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1882/2003.

⁽²⁾ UL L 377, 31.12.1991, str. 20. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo 94/31/ES (UL L 168, 2.7.1994, str. 28).

⁽³⁾ UL L 204, 21.7.1998, str. 37. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Aktom o pristopu iz leta 2003 (UL L 236, 23.9.2003, str. 68).

ukrepi in nosijo znak CE v skladu s členom 5.

2. Države članice določijo organe, pristojne za tržni nadzor. Takšnim organom zagotovijo pristojnosti, potrebne za izvajanje ustreznih ukrepov, h katerim jih zavezuje ta direktiva. Države članice opredelijo naloge, pristojnosti in organizacijsko ureditev organov, ki so pristojni:

- (i) za organiziranje ustreznih preverjanj skladnosti IRE v primernem obsegu in da zavežejo proizvajalca ali njegovega pooblaščenega zastopnika, da umakne neskladne IRE iz prometa v skladu s členom 7;
- (ii) za pozivanje zadevnih strani k zagotavljanju vseh potrebnih podatkov, navedenih v izvedbenih ukrepih;
- (iii) za jemanje vzorcev izdelkov, na katerih izvedejo preskuse skladnosti.

3. Države članice obveščajo Komisijo o rezultatih tržnega nadzora, Komisija pa takšne informacije po potrebi pošlje drugim državam članicam.

4. Države članice zagotavljajo potrošnikom in drugim zainteresiranim stranem možnost, da oddajo pristojnim organom pripombe o skladnosti izdelkov.

Člen 4

Dolžnosti uvoznika

Če proizvajalec nima sedeža v Skupnosti in v Skupnosti nima pooblaščenega predstavnika, je uvoznik dolžan:

- zagotoviti, da so na trg ali v promet dani IRE, ki so v skladu s to direktivo in ustreznim izvedbenim ukrepom,
- dati na razpolago izjavo o skladnosti in tehnično dokumentacijo.

Člen 5

Označevanje in izjava o skladnosti

1. Preden se IRE, za katerega veljajo izvedbeni ukrepi, da v promet in/ali v uporabo, mora biti označen z oznako

skladnosti CE in opremljen z izjavo o skladnosti, s čimer proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik zagotavlja in izjavlja, da IRE ustreza vsem ustreznim določbam zadevnega izvedbenega ukrepa.

2. Oznaka skladnosti CE je sestavljena iz začetnic „CE“, kakor je prikazano v Prilogi III.

3. Izjava o skladnosti vsebuje elemente, opredeljene v Prilogi VI, in se sklicuje na ustrezen izvedbeni ukrep.

4. Prepove se označevanje IRE z oznakami, ki bi lahko zavajale uporabnike glede na pomen ali obliko oznake CE.

5. Države članice lahko zahtevajo, da so podatki, ki morajo biti zagotovljeni v skladu z delom 2 Priloge I, navedeni v njihovem(-ih) uradnem(-ih) jeziku(-ih), ko IRE doseže končnega uporabnika.

Države članice tudi dopuščajo, da so ti podatki na voljo v enem ali več drugih uradnih jezikih Skupnosti.

Pri uporabi prvega pododstavka države članice posebej upoštevajo:

- (a) ali je mogoče informacije podati z usklajenimi simboli, priznanimi šiframi ali drugimi ukrepi;
- (b) vrsto predvidenega uporabnika IRE in naravo podatkov, ki morajo biti zagotovljeni.

Člen 6

Prost pretok

1. Države članice zaradi zahtev o okoljsko primerni zasnovi, ki se nanašajo na parametre okoljsko primerne zasnove iz dela 1 Priloge I, ki jih zajema veljavni izvedbeni ukrep, na svojem ozemlju ne prepovedujejo, omejujejo ali ovirajo dajanja v promet in/ali v uporabo IRE, če izpolnjuje vse ustrezne določbe veljavnega izvedbenega ukrepa in nosi oznako CE v skladu s členom 5.

2. Države članice zaradi zahtev o okoljsko primerni zasnovi, ki se nanašajo na parametre okoljsko primerne zasnove iz dela 1 Priloge I na svojem ozemlju ne prepovedujejo, omejujejo ali ovirajo dajanja v promet in/ali v uporabo IRE, označenega z oznako CE v skladu s členom 5, za katerega veljaven izvedbeni ukrep določa, da ni potrebna nobena zahteva po okoljsko primerni zasnovi.

3. Države članice ne preprečujejo prikazovanja, na primer na sejmih, razstavah in demonstracijah, IRE, ki niso skladni z določili veljavnega izvedbenega ukrepa, če so označeni z vidno navedbo, da ne smejo biti dani v promet in/ali v uporabo, dokler ne zagotovijo skladnosti.

Člen 7

Zaščitna klavzula

1. Kadar država članica ugotovi, da IRE, ki nosi oznako CE iz člena 5 in se uporablja v skladu z njegovim namenom uporabe, ne izpolnjuje vseh ustreznih določb veljavnega izvedbenega ukrepa, je proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik zavezan zagotoviti skladnost IRE z določbami veljavnega izvedbenega ukrepa in/ali z oznako CE in prenehati s kršitvijo pod pogoji, ki jih določi država članica.

Kjer je dovolj dokazov o morebitni neskladnosti IRE, država članica sprejme potrebne ukrepe, ki, odvisno od resnosti neskladja, lahko pomenijo tudi prepoved dajanja v promet IRE, dokler skladnost ni ugotovljena.

Kadar se neskladnost nadaljuje, država članica sprejme odločitev o omejitvi ali prepovedi dajanja v promet in/ali v uporabo zadevnega IRE, ali zagotovi, da se ga umakne s trga.

V primeru prepovedi ali umika iz prometa se takoj obvesti druge države članice in Komisijo.

2. V vsaki odločitvi države članice na podlagi te direktive, s katero se omeji ali prepove dajanje v promet in/ali v uporabo IRE, se navedejo razlogi za utemeljitev.

Takšna odločitev se nemudoma sporoči zadevni strani, ki mora biti hkrati obveščena o pravnih sredstvih, ki so ji na voljo v skladu z veljavno zakonodajo zadevne države članice, in o rokih, ki veljajo za ta sredstva.

3. Država članica takoj obvesti Komisijo in ostale države članice o vsaki odločitvi, sprejeti na podlagi odstavka 1, navede razloge zanj, in še posebej, ali je neskladje posledica:

- (a) neizpolnjevanja zahtev veljavnega izvedbenega ukrepa;
- (b) nepravilne uporabe harmoniziranih standardov iz člena 10(2);
- (c) pomanjkljivosti v harmoniziranih standardih iz člena 10(2).

4. Komisija se nemudoma posvetuje z vpletenimi stranmi in lahko pri tem zaprosi za strokovne nasvete neodvisnih zunanjih strokovnjakov.

Po tem posvetu Komisija takoj obvesti državo članico, ki je sprejela odločitev, in druge države članice o svojih stališčih.

Če Komisija meni, da je odločitev neupravičena, o tem takoj obvesti države članice.

5. Če odločitev iz odstavka 1 temelji na pomanjkljivosti v harmoniziranih standardih, Komisija nemudoma sproži postopek iz členov 10(2), (3) in (4). Komisija hkrati obvesti odbor iz člena 19(1).

6. Države članice in Komisija sprejmejo potrebne ukrepe, da zagotovijo zaupnost v zvezi z informacijami, pridobljenimi v tem postopku, kadar je to upravičeno.

7. Odločitve, ki jih države članice sprejmejo na podlagi tega člena so dostopne javnosti na pregleden način.

8. Mnenje Komisije o teh odločitvah se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 8

Ocena skladnosti

1. Preden se IRE, za katerega veljajo izvedbeni ukrepi, da v promet in/ali v uporabo, mora proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik zagotoviti izvedbo ocene skladnosti IRE z vsemi ustreznimi zahtevami zadevnega izvedbenega ukrepa.

2. Postopki ocenjevanja skladnosti se določijo v izvedbenih ukrepih, proizvajalcem pa je prepuščena izbira med notranjim nadzorom zasnove, kakor je določeno v Prilogi IV, in sistemom upravljanja, kakor je določeno v Prilogi V. Če je upravičen in sorazmeren s tveganjem, se postopek ocenjevanja skladnosti izbere med ustreznimi moduli, kot je opisano v Sklepu 93/465/EGS.

Če ima država članica jasna znamenja o verjetni neskladnosti IRE, ta država članica v najkrajšem možnem času objavi utemeljeno oceno o skladnosti IRE, ki jo lahko pripravi pristojni organ z namenom določiti morebitne pravočasne popravne ukrepe.

Če IRE, za katerega veljajo izvedbeni ukrepi, razvije organizacija, registrirana v skladu z Uredbo (ES) št. 761/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2001 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS) ⁽¹⁾, in je funkcija zasnove vključena v obseg te registracije, se predpostavlja, da sistem upravljanja te organizacije ustreza zahtevam iz Priloge V k tej direktivi.

Če IRE, za katerega veljajo izvedbeni ukrepi, razvije organizacija s sistemom upravljanja, ki vključuje funkcijo zasnove in se izvaja v skladu s harmoniziranimi standardi, katerih sklicne številke so bile objavljene v *Uradnem listu Evropske unije*, se predpostavlja, da je ta sistem upravljanja v skladu z ustreznimi zahtevami iz Priloge V.

3. Potem ko se IRE, za katerega veljajo izvedbeni ukrepi, da v promet in/ali v uporabo, proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik hrani ustrezne dokumente v zvezi z opravljeno oceno skladnosti in izdano izjavo o skladnosti, za potrebe inšpekcije držav članic, še 10 let zatem, ko je bil izdelan zadnji od teh IRE.

Ustrezni dokumenti morajo biti na voljo v 10 dneh po prejetju zahteve pristojnega organa države članice.

4. Dokumenti, ki se nanašajo na oceno skladnosti in izjavo o skladnosti iz člena 5, se sestavijo v enem izmed uradnih jezikov Skupnosti.

Člen 9

Predpostavka skladnosti

1. Države članice obravnavajo IRE, označen z oznako CE iz člena 5, kot skladen z ustreznimi določbami veljavnega izvedbenega ukrepa.

2. Države članice obravnavajo IRE, pri katerem so bili uporabljeni harmonizirani standardi, katerih sklicne številke so bile objavljene v *Uradnem listu Evropske unije*, kot skladen z vsemi ustreznimi določbami ustreznega izvedbenega ukrepa, na katerega se ti standardi nanašajo.

3. Predpostavlja se, da je IRE, za katerega je bil pridobljen znak za okolje v skladu z Uredbo (ES) št. 1980/2000, v skladu z zahtevami po okoljsko primerni zasnovi iz ustreznega izvedbenega ukrepa, v kolikor znak za okolje izpolnjuje te zahteve.

4. Komisija lahko za namene predpostavke o skladnosti v smislu te direktive, v skladu s postopkom iz člena 19(2), odloči, da drugi znaki za okolje izpolnjujejo enakovredne pogoje, kot jih izpolnjuje znak Skupnosti za okolje v skladu z Uredbo (ES) št. 1980/2000. Predpostavlja se, da je IRE, kateremu je bil dodeljen takšen drugi znak za okolje, skladen z zahtevami po okoljsko primerni zasnovi iz veljavnega izvedbenega ukrepa, v kolikor zadevni znak za okolje te zahteve izpolnjuje.

Člen 10

Harmonizirani standardi

1. Države članice v največji možni meri zagotavljajo sprejetje ustreznih ukrepov, ki omogočajo posvetovanje z zainteresiranimi stranmi na nacionalni ravni o postopku priprave in spremljanja harmoniziranih standardov.

2. Kadar država članica ali Komisija ugotovi, da harmonizirani standardi, za katere se predpostavlja, da njihova uporaba zadošča posebnim določbam veljavnega izvedbenega ukrepa, tem določbam ne zadoščajo v celoti, zadevna država članica ali Komisija o tem obvesti stalni odbor, ustanovljen v skladu s členom 5 Direktive 98/34/ES z navedbo razlogov. Odbor sprejme mnenje po hitrem postopku.

3. Glede na mnenje odbora Komisija odloči, ali se sklici na zadevne harmonizirane standarde objavijo, ne objavijo ali delno objavijo, nadaljujejo ali umaknejo v *Uradnem listu Evropske unije*.

⁽¹⁾ UL L 114, 24.4.2001, str. 1.

4. Komisija obvesti zadevni evropski organ za standardizacijo in po potrebi izda novo pooblastilo za spremembo zadevnih harmoniziranih standardov.

Člen 11

Zahteve za sestavne dele in sklope

Izvedbeni ukrepi lahko zahtevajo od proizvajalcev ali njihovih pooblaščenih zastopnikov, ki dajejo v promet in/ali v uporabo sestavne dele in sklope, da zagotovijo proizvajalcu IRE, za katerega veljajo izvedbeni ukrepi, ustrezne podatke o sestavi materialov in porabi energije, materialih in/ali virih za sestavne dele ali sklope.

Člen 12

Upravno sodelovanje in izmenjava informacij

1. Države članice zagotovijo sprejetje ustreznih ukrepov, da spodbujajo medsebojno sodelovanje organov, pristojnih za izvajanje te direktive, ter zagotavljajo informacije drug drugemu in Komisiji v podporo izvajanja te direktive in še posebej v podporo pri izvajanju člena 7.

Pri upravnem sodelovanju in izmenjavi informacij naj se čim boljše izkoristijo elektronska komunikacijska sredstva in podpora ustreznih programov Skupnosti.

Države članice obvestijo Komisijo o tem, kateri organi so pristojni za izvajanje te direktive.

2. Način in struktura izmenjave informacij med Komisijo in državami članicami se določi v skladu s postopkom iz člena 19(2).

3. Komisija sprejme ustrezne ukrepe za spodbujanje in prispevanje k sodelovanju med državami članicami iz tega člena.

Člen 13

Mala in srednje velika podjetja

1. Pri programih, ki lahko koristijo malim in srednje velikim podjetjem ter zelo majhnim podjetjem, Komisija upošteva pobude, ki so v pomoč malim in srednje velikim podjetjem ter zelo majhnim podjetjem, da v zasnovo svojih izdelkov vključijo okoljske vidike, vključno z energetske učinkovitostjo.

2. Države članice zagotovijo, zlasti prek krepitev podpornih omrežij in struktur, da bodo mala in srednje velika podjetja ter zelo majhna podjetja spodbudila, da bodo okolju prijazen pristop sprejela najpozneje do faze zasnove izdelka in jih prilagodila prihodnji evropski zakonodaji.

Člen 14

Obveščanje potrošnikov

V skladu z izvedbenimi ukrepi, ki se jih lahko uporabi, proizvajalci v obliki, ki se jim zdi ustrezna, potrošnikom, ki uporabljajo IRE, zagotovijo:

- potrebne informacije o tem, kako lahko sami prispevajo k trajnostni uporabi izdelka,
- podatke o ekološkem profilu izdelka in koristih okoljsko primerne zasnove, kadar to zahteva izvedbeni ukrep.

Člen 15

Izvedbeni ukrepi

1. Če IRE izpolnjuje merila, navedena v odstavku 2, zanj velja izvedbeni ukrep ali ukrep za samoreguliranje v skladu z odstavkom 3(b). Ko Komisija sprejme izvedbene ukrepe, ravna v skladu s postopkom iz člena 19(2).

2. Merila iz odstavka 1 so:

- (a) letni obseg prodaje IRE v Skupnosti in trgovanja z njim, ki predstavlja pomemben obseg, mora biti po najnovejših dosegljivih podatkih okvirno več kot 200 000 enot;
- (b) IRE mora imeti glede na količino, dano v promet in/ali v uporabo, pomemben okoljski vpliv v Skupnosti, kot je opredeljeno v strateških prioritetah Skupnosti iz Sklepa št. 1600/2002/ES;
- (c) IRE mora pomeniti pomembno možnost za izboljšanje vpliva na okolje brez pretiranih stroškov, pri čemer se zlasti upošteva:

- ni druge ustrezne zakonodaje Skupnosti ali ni tržnih sil, ki bi bile zmožne ustrezno reševati vprašanje,

- med IRE z enako uporabnostjo, ki so na voljo na trgu, obstajajo velike razlike glede njihove okoljske učinkovitosti.
3. Komisija pri pripravi osnutka izvedbenega ukrepa upošteva vsa mnenja, ki jih izrazi odbor iz člena 19(1), in nadalje upošteva:
- (a) okoljske prioritete Skupnosti, na primer tiste, ki jih navaja Sklep št. 1600/2002/ES ali Evropski program Komisije za podnebne spremembe (EPPS);
- (b) ustrezno zakonodajo Skupnosti in samoreguliranje, na primer prostovoljne sporazume, ki naj bi glede na oceno v skladu s členom 17 prispevali k hitrejšemu doseganju ciljev ali nižjim stroškom kot obvezne zahteve.
4. Komisija pri pripravi osnutka izvedbenega ukrepa:
- (a) upošteva življenjski cikel IRE in vse njegove pomembne okoljske vidike, med drugim energetska učinkovitost. Poglobljenost analize okoljskih vidikov in možnost izboljšanja mora biti sorazmerna z njihovo pomembnostjo. S sprejetjem zahteve za okoljsko primerno zasnovano glede pomembnih okoljskih vidikov IRE se ne sme čezmerno zavlačevati zaradi negotovosti drugih vidikov;
- (b) opravi oceno, v kateri se upoštevajo vplivi na okolje, potrošnike in proizvajalce, vključno z malimi in srednje velikimi podjetji, glede konkurenčnosti, vključno s trgi izven Skupnosti, inovativnosti, dostopa do trga ter stroškov in koristi;
- (c) upošteva obstoječo nacionalno okoljsko zakonodajo, ki jo države članice ocenjujejo kot pomembno;
- (d) opravi primerno posvetovanje z imetniki delnic;
- (e) pripravi obrazložiten memorandum o osnutku izvedbenega ukrepa na podlagi ocene iz točke (b);
- (f) določi datum(-e) uveljavitve, morebitne postopne ali prehodne ukrepe ali obdobja in pri tem posebej upošteva možne vplive na MSP ali na določene skupine izdelkov, ki jih izdelujejo predvsem MSP.
5. Izvedbeni ukrepi morajo ustrezati vsem naslednjim merilom:
- (a) s stališča uporabnika ne smejo imeti pomembnih negativnih vplivov na uporabnost izdelka;
- (b) ne smejo imeti škodljivih zdravstvenih, varnostnih in okoljskih vplivov;
- (c) ne smejo imeti občutnega negativnega vpliva na potrošnike, zlasti glede cenovne dostopnosti in stroškov izdelka v življenjskem ciklusu;
- (d) ne smejo imeti občutnega negativnega vpliva na konkurenčnost industrije;
- (e) določitev zahteve za okoljsko primerno zasnovano proizvajalcem načeloma ne sme naložiti uporabe zaščitene tehnologije;
- (f) proizvajalcem ne sme naložiti pretiranega upravnega bremena.
6. Izvedbeni ukrepi določijo zahteve za okoljsko primerno zasnovano v skladu s Prilogo I in/ali Prilogo II.
- Posebne zahteve za okoljsko primerno zasnovano se uvedejo za nekatere okoljske vidike, ki imajo znaten vpliv na okolje.
- Izvedbeni ukrepi lahko določijo, da za nekatere navedene parametre okoljsko primerne zasnove iz dela 1 Priloge I niso potrebne nikakršne zahteve po okoljsko primerni zasnovi.
7. Zahteve se oblikujejo tako, da lahko organi za tržni nadzor preverijo skladnost IRE z zahtevami iz izvedbenega ukrepa. Izvedbeni ukrep določa, ali je preveritev mogoča neposredno na IRE ali na podlagi tehnične dokumentacije.
8. Izvedbeni ukrep obsega elemente, navedene v Prilogi VII.
9. Pomembne raziskave in analize, ki jih Komisija uporablja pri pripravi izvedbenih ukrepov, naj bodo dostopne javnosti, zlasti naj se omogoči enostaven dostop in uporaba zainteresiranim malim in srednje velikim podjetjem.
10. Izvedbeni ukrep, ki določa zahteve za okoljsko primerno zasnovano, po potrebi spremljajo smernice o usklajevanju različnih okoljskih vidikov, ki jih sprejme Komisija v skladu s členom 19(2). Te smernice pokrivajo posebnosti malih in srednje velikih podjetij iz proizvodnega sektorja, ki se soočajo s posledicami izvedbenih ukrepov. Po potrebi in v skladu

s členom 13(1) lahko Komisija pripravi nadaljnje posebno gradivo, ki bi malim in srednje velikim podjetjem olajšalo izvajanje ukrepov.

Člen 17

Samoreguliranje

Prostovoljne sporazume ali druge ukrepe za samoreguliranje, predstavljene kot alternativa izvedbenim ukrepom v okviru te direktive, je treba oceniti vsaj na podlagi Priloge VIII.

Člen 16

Delovni načrt

1. V skladu z merili iz člena 15 in po posvetu s Posvetovalnim forumom iz člena 18 izdela Komisija najpozneje do 6. julija 2007 delovni načrt, ki naj bo dostopen javnosti.

Delovni načrt določi za naslednja tri leta okvirni seznam skupin izdelkov, ki bodo pri sprejemanju izvedbenih ukrepov obravnavane prednostno.

Delovni načrt Komisija redno dopolnjuje po posvetu s Posvetovalnim forumom.

2. Komisija v prehodnem obdobju na osnovi pričakovanj, med uvedbo prvega delovnega načrta iz odstavka 1 in v skladu s postopkom iz člena 19(2), merili iz člena 15 in po posvetu s Posvetovalnim forumom, sprejme izvedbene ukrepe, začeni s tistimi izdelki, za katere EPPS ugotavlja, da ponujajo velike možnosti za stroškovno učinkovito zmanjšanje emisij toplogrednih plinov:

— izvedbene ukrepe, začeni s tistimi izdelki, za katere EPPS ugotavlja, da ponujajo velike možnosti za stroškovno učinkovito zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, na primer naprave za ogrevanje in segrevanje vode, sistemi elektromotorjev, razsvetljava v gospodinjstvih in terciarnih sektorjih, gospodinjski aparati, pisarniška oprema v gospodinjstvih in terciarnih sektorjih, potrošna elektronika in HVAC sistemi (ogrevanje, prezračevanje in klimatizacija),

— ločen izvedbeni ukrep za zmanjšanje izgub v stanju pripravljenosti za skupino izdelkov.

Člen 18

Posvetovalni forum

Komisija zagotovi, da se pri izvajanju dejavnosti v zvezi z vsakim izvedbenim ukrepom upošteva ravnovesje med predstavniki držav članic in vseh zainteresiranih strani, ki jih zadeva določen izdelek/skupina izdelkov, na primer industrija, vključno z MSP, obrtjo, sindikati, trgovci na debelo in drobno, uvozniki, okoljevarstvene skupine in organizacije potrošnikov. Prispevek teh strani je še posebej pomemben za določanje in pregled izvedbenih ukrepov, za ocenjevanje učinkovitosti vzpostavljenih mehanizmov tržnega nadzora, prostovoljnih sporazumov in ukrepov za samoreguliranje. Te strani se sestajajo v Posvetovalnem forumu. Poslovnik Foruma določi Komisija.

Člen 19

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Rok iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES znaša tri mesece.

3. Odbor sprejme svoj poslovnik.

Člen 20

Kazni

Države članice določijo kazni za kršitve nacionalnih predpisov, sprejetih na podlagi te direktive. Kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne ter morajo upoštevati obseg kršitev in število enot neustreznih izdelkov na trgu Skupnosti.

Člen 21

3. Direktiva 2000/55/ES se spremeni:

Spremembe

Vstavi se naslednji člen:

1. Direktiva 92/42/EGS se spremeni:

„Člen 9a

1. Člen 6 se črta.

2. Vstavi se naslednji člen:

Ta direktiva predstavlja izvedbeni ukrep v smislu člena 15 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/32/ES z dne 6. julija 2005 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovano izdelkov, ki rabijo energijo (*), glede energetske učinkovitosti med uporabo, v skladu s to direktivo, in se lahko spremeni ali razveljavi v skladu s členom 19(2) Direktive 2005/32/ES.

„Člen 10a

Ta direktiva predstavlja izvedbeni ukrep v smislu člena 15 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/32/ES z dne 6. julija 2005 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovano izdelkov, ki rabijo energijo (*), glede energetske učinkovitosti med uporabo, v skladu s to direktivo, in se lahko spremeni ali razveljavi v skladu s členom 19(2) Direktive 2005/32/ES.

(*) UL L 191, 22.7.2005, str. 29.“

Člen 22

Razveljavitve

Direktivi 78/170/EGS in 86/594/EGS se razveljavita. Države članice lahko nadaljujejo z uporabo obstoječih nacionalnih ukrepov, sprejetih na podlagi Direktive 86/594/EGS, dokler ne bodo za zadevne izdelke sprejeti izvedbeni ukrepi po tej direktivi.

(*) UL L 191, 22.7.2005, str. 29.“

3. Del 2 Priloge I se črta.

Člen 23

4. Priloga II se črta.

Pregled

2. Direktiva 96/57/ES se spremeni:

Najpozneje 6. julija 2010 bo Komisija po posvetu s Posvetovalnim forumom iz člena 18 presojala učinkovitost te direktive in njenih izvedbenih ukrepov, prag za izvedbene ukrepe, mehanizme tržnega nadzora in morebitne povezane spodbujene samoregulativne mehanizme ter po potrebi predstavila predloge za spremembe te direktive Evropskemu parlamentu in Svetu.

Vstavi se naslednji člen:

„Člen 9a

Ta direktiva predstavlja izvedbeni ukrep v smislu člena 15 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/32/ES z dne 6. julija 2005 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovano izdelkov, ki rabijo energijo (*), glede energetske učinkovitosti med uporabo, v skladu s to direktivo, in se lahko spremeni ali razveljavi v skladu s členom 19(2) Direktive 2005/32/ES.

Člen 24

Zaupnost

Zahteve proizvajalca in/ali njegovega pooblaščenega zastopnika v zvezi z zagotavljanjem podatkov iz člena 11 in dela 2 Priloge I so sorazmerne in upoštevajo upravičeno zaupnost tržno občutljivih informacij.

(*) UL L 191, 22.7.2005, str. 29.“

Člen 25

Izvajanje

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 11. avgusta 2007.

O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedilo glavnih določb nacionalne zakonodaje, sprejete na področju, ki ga ureja ta direktiva.

V Strasbourgu, 6. julija 2005

Za Evropski parlament
Predsednik
J. BORRELL FONTELLES

Člen 26

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 27

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

Za Svet
Predsednik
J. STRAW

PRILOGA I

Metoda za določitev splošnih zahtev za okoljsko primerno zasnovano

(iz člena 15)

Namen splošnih zahtev za okoljsko primerno zasnovano je izboljšanje okoljske učinkovitosti IRE, predvsem njegovih pomembnih okoljskih vidikov, brez določitve mejnih vrednosti. Metode v skladu s to prilogo se uporabijo, kadar ni primerno določiti mejnih vrednosti za skupino izdelkov, ki se ocenjuje. Med pripravo osnutka izvedbenega ukrepa, ki bo poslan odboru iz člena 19, Komisija ugotovi pomembne okoljske vidike, ki se opredelijo v izvedbenem ukrepu.

Pri pripravi ukrepov, ki določajo, v skladu s členom 15, splošne zahteve za okoljsko primerno zasnovano, bo Komisija glede na IRE, za katerega velja izvedbeni ukrep, določila ustrezne parametre za okoljsko primerno zasnovano med navedenimi v delu 1, zahteve po zagotavljanju podatkov med navedenimi v delu 2 in zahteve za proizvajalca, navedene v delu 3.

Del 1. Parametri za okoljsko primerno zasnovano IRE

1.1 Če so povezani z zasnovano izdelka, se pomembni okoljski vidiki ugotavljajo ob naslednjih fazah življenjskega ciklusa izdelka:

- (a) izbira in uporaba surovin;
- (b) proizvodnja;
- (c) embalaža, transport in distribucija;
- (d) montaža in vzdrževanje;
- (e) uporaba;
- (f) izrabljenost, to je stanje IRE, ko je dosegel konec prve uporabe do njegove dokončne odstranitve.

1.2 Za vsako fazo se ocenijo naslednji okoljski vidiki, kolikor so pomembni:

- (a) predvidena poraba materialov, energije in drugih virov, na primer sladke vode;
- (b) predvidene emisije v zrak, vodo ali tla;

- (c) predvideno onesnaževanje s fizikalnimi učinki, na primer hrupom, vibracijami, sevanjem, elektromagnetnimi polji;
 - (d) pričakovano nastajanje odpadnih snovi;
 - (e) možnosti za ponovno uporabo, recikliranje in predelavo materialov in/ali energije, upoštevajoč Direktivo 2002/96/ES.
- 1.3 Za vrednotenje možnosti za izboljšanje okoljskih vidikov, omenjenih v prejšnjem odstavku, se primerno uporabljajo zlasti naslednji parametri, ki se po potrebi dopolnjujejo z drugimi:
- (a) masa in prostornina izdelka;
 - (b) uporaba materialov, ki izhajajo iz dejavnosti recikliranja;
 - (c) poraba energije, vode in drugih virov v življenjskem ciklusu;
 - (d) uporaba snovi, razvrščenih kot nevarne za zdravje in/ali okolje v skladu z Direktivo Sveta 67/548/EGS z dne 27. junija 1967 o približevanju zakonov in drugih predpisov v zvezi z razvrščanjem, pakiranjem in označevanjem nevarnih snovi ⁽¹⁾, in ob upoštevanju zakonodaje o trženju in uporabi določenih snovi, na primer direktiv 76/769/EGS ali 2002/95/ES;
 - (e) količina in lastnosti potrošnih materialov, potrebnih za pravilno delovanje in vzdrževanje;
 - (f) enostavnost ponovne uporabe in recikliranja, izražena s številom uporabljenih materialov in sestavnih delov, uporabo standardnih sestavnih delov, potrebnim časom za razgradnjo, zahtevnostjo orodij, potrebnih za razgradnjo, uporabo standardov za kodiranje sestavnih delov in materialov za razpoznavanje sestavnih delov in materialov, primernih za uporabo in recikliranje (vključno z označevanjem plastičnih delov v skladu s standardi ISO), uporabo materialov, ki jih je enostavno reciklirati, enostavnim dostopom do koristnih in drugih sestavnih delov in materialov, ki jih je mogoče reciklirati, enostavnim dostopom do sestavnih delov in materialov, ki vsebujejo nevarne snovi;
 - (g) vključitev rabljenih sestavnih delov;
 - (h) izogibanje tehničnim rešitvam, ki ovirajo ponovno uporabo in recikliranje sestavnih delov in celotnih naprav;
 - (i) podaljšanje življenjske dobe, izraženo z: najkrajšo zajamčeno življenjsko dobo, najkrajšim časom razpoložljivosti nadomestnih delov, modularno zasnovi, nadgradljivostjo, popravljivostjo;
 - (j) količina proizvedenih odpadkov in količina proizvedenih nevarnih odpadkov;

⁽¹⁾ UL 196, 16.8.1967, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Komisije 2004/73/ES (UL L 152, 30.4.2004, str. 1).

- (k) emisije v zrak (toplogredni plini, povzročitelji zakisljevanja, hlapne organske spojine, snovi, ki povzročajo razgradnjo ozona, obstojna organska onesnaževala, težke kovine, fini in lebdeči delci) brez poseganja v Direktivo 97/68/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 1997 o približevanju zakonodaje držav članic o ukrepih proti plinastim in trdnim onesnaževalom iz motorjev z notranjim zgorevanjem, namenjenih za vgradnjo v necestno mobilno mehanizacijo ⁽¹⁾;
- (l) emisije v vode (težke kovine, snovi, ki škodljivo vplivajo na ravnotežje kisika, obstojna organska onesnaževala);
- (m) emisije v tla (zlasti iztekanje in izlivi nevarnih snovi v fazi uporabe izdelkov in možnost puščanja po odstranitvi izdelka kot odpadka).

Del 2. Zahteve v zvezi z zagotavljanjem podatkov

Izvedbeni ukrepi lahko zahtevajo, da mora proizvajalec zagotoviti informacije, ki lahko vplivajo na način ravnanja z IRE, njegove uporabe ali recikliranja s strani drugih oseb in ne proizvajalca. Te informacije, kjer je to primerno, lahko vključujejo:

- informacije snovalca o proizvodnem procesu,
- informacije za potrošnike o pomembnih okoljskih značilnostih in učinkovitosti izdelka, priloženimi izdelku, ko je dan v promet, tako da lahko potrošnik primerja te vidike izdelkov,
- informacije za potrošnike o načinu namestitve, uporabe in vzdrževanja izdelka, da se zmanjšajo njegovi vplivi na okolje in zagotovi optimalno pričakovana življenjska doba, ter o načinu vračila izdelka ob koncu življenjske dobe in, po potrebi, informacije o času zagotavljanja nadomestnih delov in možnostih za nadgrajevanje izdelkov,
- informacije za obrate za ravnanje z odpadki o razgradnji, recikliranju ali odstranitvi ob koncu življenjske dobe.

Informacije se navedejo na izdelku samem, če je le mogoče.

V teh informacijah se upoštevajo obveznosti po drugi zakonodaji Skupnosti, na primer po Direktivi 2002/96/ES.

Del 3. Zahteve za proizvajalca

1. Od proizvajalcev IRE se na podlagi realnih predpostavk o normalnih pogojih uporabe in za njene namene zahteva za celoten življenjski cikel izdelava ocene modela IRE, namenjene okoljskim vidikom, ki so v izvedbenem ukrepu opredeljeni kot tisti, na katere lahko znatno vpliva zasnova izdelka. Druge okoljske vidike se lahko oceni na prostovoljni osnovi.

Na podlagi te ocene snovalci izdelajo ekološki profil IRE. Ta temelji na okoljsko pomembnih lastnostih izdelka in vnosih/iznosih, do katerih prihaja v življenjskem ciklusu izdelka, izraženih v merljivih fizikalnih količinah.

⁽¹⁾ UL L 59, 27.2.1998, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2004/26/ES (UL L 146, 30.4.2004, str. 1).

2. Proizvajalec uporabi to oceno za vrednotenje alternativnih konstrukcijskih rešitev in dosežene okoljske učinkovitosti v primerjavi z merili uspešnosti.

Merila uspešnosti opredeli Komisija v izvedbenem ukrepu na podlagi informacij, zbranih v času priprave ukrepa.

Izbrana konstrukcijska rešitev bo dosegala razumno ravnovesje med različnimi okoljskimi vidiki ter med okoljskimi in drugimi pomembnimi vidiki, na primer varnostnimi in zdravstvenimi, tehničnimi zahtevami za funkcionalnost, kakovostjo in zmogljivostjo, ter ekonomskimi vidiki, vključno s proizvodnimi stroški in tržljivostjo, ob upoštevanju vse ustrezne zakonodaje.

PRILOGA II

Metoda za določitev posebnih zahtev za okoljsko primerno zasnovano

(iz člena 15)

Namen posebnih zahtev za okoljsko primerno zasnovano je izboljšanje določenega okoljskega vidika izdelka. To so lahko, po potrebi, zahteve po zmanjšani porabi danega vira, na primer omejitve porabe vira v različnih obdobjih življenjskega ciklusa IRE (na primer omejitve porabe vode v obdobju uporabe ali količine danega materiala, vgrajenega v izdelek, ali zahteve za najmanjše količine recikliranega materiala).

Komisija pri pripravi izvedbenih ukrepov, ki v skladu s členom 15 določajo posebne zahteve za okoljsko primerno zasnovano, glede na IRE, za katerega velja izvedbeni ukrep, ugotovi ustrezne parametre za okoljsko primerno zasnovano med parametri, navedenimi v delu 1 Priloge I, in določi stopnje teh zahtev, po postopku iz člena 19(2), kakor sledi:

1. Na podlagi tehnične, okoljske in ekonomske analize se na trgu izbere več reprezentativnih modelov obravnavanega IRE in ugotovijo tehnične možnosti za izboljšanje njegove okoljske učinkovitosti, upoštevajoč ekonomsko upravičenost posameznih možnosti in izogibajoč se pomembnemu zmanjšanju zmogljivosti ali uporabnosti za potrošnike.

Na podlagi tehnične, ekonomske in okoljske analize se med izdelki in tehnologijami, razpoložljivimi na trgu, tudi ugotovijo tisti z najboljšimi učinki obravnavanih okoljskih vidikov.

Pri analizi in določanju zahtev je treba upoštevati učinkovitost izdelkov, ki so na voljo na svetovnih trgih, in merila uspešnosti, opredeljena v zakonodaji drugih držav.

Na podlagi te analize in ob upoštevanju ekonomske in tehnične izvedljivosti ter možnosti za izboljšave se sprejmejo konkretni ukrepi za čim večje zmanjšanje okoljskega vpliva izdelka.

Pri porabi energije med uporabo se določi stopnja energetske učinkovitosti ali porabe energije tako, da so stroški končnih uporabnikov v življenjskem ciklusu reprezentativnih IRE minimalni, ob upoštevanju vplivov na druge okoljske vidike. Pri oceni stroškov v življenjskem ciklusu se uporablja realna diskontna stopnja na podlagi podatkov Evropske centralne banke in realne življenjske dobe IRE, ki porablja energijo; temelji na vsoti variacij nabavne cene (ki izvirajo iz variacij proizvodnih stroškov) in obratovalnih stroškov, ki so posledica različnih obsegov možnosti za tehnične izboljšave, diskontirane skozi življenjsko dobo obravnavanih reprezentativnih modelov IRE. Obratovalni stroški pokrivajo predvsem porabo energije in dodatne stroške za druge vire (na primer vodo in pralna sredstva).

Izvede se analiza občutljivosti za ustrezne dejavnike (na primer cena energije ali drugega vira, strošek surovine ali proizvodnje, diskontne stopnje) in po potrebi vključijo eksterni stroški okolja, vključno s preprečenimi emisijami toplogrednih plinov, da bi preverili, ali nastanejo večje spremembe in ali so skupne sklepne ugotovitve zanesljive. Zahteva se primerno prilagodi.

Podobno metodologijo bi lahko uporabili za druge vire, na primer za vodo.

2. Za razvoj tehničnih, okoljskih in ekonomskih analiz bi lahko uporabili informacije, ki so na voljo v okviru drugih dejavnosti Skupnosti.

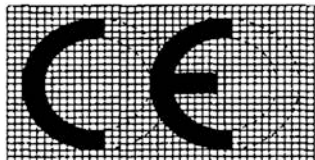
Enako velja za informacije, ki so na voljo v drugih delih sveta v okviru obstoječih programov za določanje posebnih zahtev za okoljsko primerno zasnovo IRE, s katerimi trgujejo gospodarski partnerji EU.

3. Datum začetka veljavnosti zahteve mora upoštevati cikel ponovne zasnove izdelka.
-

PRILOGA III

Oznaka CE

(iz člena 5(2))



Oznaka CE mora biti visoka najmanj 5 mm. Če je oznaka CE pomanjšana ali povečana, se morajo upoštevati razmerja iz zgornje umerjene risbe.

IRE mora biti označen z oznako CE. Kjer to ni mogoče, morajo biti z oznako CE označeni embalaža in spremni dokumenti.

PRILOGA IV

Notranji nadzor snovanja

(iz člena 8)

1. Ta priloga opisuje postopek, s katerim proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik, ki izvaja obveznosti iz oddelka 2 te priloge, zagotavlja in izjavlja, da IRE izpolnjuje ustrezne zahteve iz zadevnega izvedbenega ukrepa. Izjava o ustreznosti lahko pokriva enega ali več izdelkov in jo mora hraniti proizvajalec.
2. Proizvajalec mora zbrati dosje tehnične dokumentacije, ki omogoča oceno skladnosti IRE z zahtevami iz ustreznega izvedbenega ukrepa.

Dokumentacija mora opredeliti zlasti naslednje:

- (a) splošni opis IRE in njegovo namembnost;
 - (b) rezultate ustreznih okoljskih ocen, ki jih je izvedel proizvajalec, in/ali sklice na publikacije okoljskih ocen ali študije primera, ki jih proizvajalec uporablja pri vrednotenju, dokumentiranju in določanju konstrukcijskih rešitev izdelka;
 - (c) ekološki profil, če ga zahteva izvedbeni ukrep;
 - (d) elemente specifikacije zasnove izdelka, povezane z vidiki okoljske zasnove izdelka;
 - (e) seznam ustreznih standardov iz člena 10, uporabljenih v celoti ali delno, in opis rešitev, sprejetih za izpolnjevanje zahtev ustreznega izvedbenega ukrepa, kadar niso bili uporabljeni standardi iz člena 10 ali kadar ti standardi ne pokrivajo v celoti zahtev iz ustreznega izvedbenega ukrepa;
 - (f) izvod informacij o okoljskih vidikih zasnove izdelka, ki se zagotovi v skladu z zahtevami iz dela 2 Priloge I;
 - (g) rezultate opravljenih meritev v skladu z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, vključno s podrobnostmi o skladnosti teh meritev z zahtevami za okoljsko primerno zasnovo, ki jih določa ustrezen izvedbeni ukrep.
3. Proizvajalec mora sprejeti vse potrebne ukrepe, da zagotovi proizvodnjo izdelka v skladu s specifikacijami zasnove iz oddelka 2 in z zahtevami iz ustreznega ukrepa.

PRILOGA V

Sistem upravljanja za ocenjevanje skladnosti**(iz člena 8)**

1. Ta priloga opisuje postopek, s katerim proizvajalec, ki izpolnjuje obveznosti iz oddelka 2 te priloge, zagotavlja in izjavlja, da IRE izpolnjuje ustrezne zahteve iz zadevnega izvedbenega ukrepa. Izjava o skladnosti lahko pokriva enega ali več izdelkov in jo mora hraniti proizvajalec.
2. Sistem upravljanja se lahko uporabi za oceno skladnosti IRE, če proizvajalec izvaja okoljske elemente, opredeljene v oddelku 3 te priloge.
3. Okoljski elementi sistema upravljanja

Ta del opredeljuje elemente sistema upravljanja in postopke, s katerimi lahko proizvajalec pokaže, da je IRE v skladu z zahtevami iz zadevnega izvedbenega ukrepa.

3.1 Politika okoljske učinkovitosti izdelka

Proizvajalec mora biti sposoben prikazati skladnost z zahtevami iz zadevnega izvedbenega ukrepa. Proizvajalec mora biti tudi sposoben zagotoviti okvir za določanje in spreminjanje ciljev okoljske učinkovitosti izdelka in kazalcev glede izboljšanja skupne okoljske učinkovitosti izdelka.

Vsi ukrepi, ki jih proizvajalec sprejme zaradi izboljšanja skupne okoljske učinkovitosti in vzpostavitve ekološkega profila IRE, če to zahteva izvedbeni ukrep, z zasnovo in izdelavo, morajo biti dokumentirani sistematično in urejeno v obliki pisnih postopkov in navodil.

Ti postopki in navodila morajo še zlasti vsebovati ustrezen opis:

- seznama dokumentov, ki mora biti sestavljen tako, da izraža skladnost IRE, in mora biti po potrebi dostopen,
- ciljev in kazalcev okoljske učinkovitosti izdelka ter organizacijske strukture, odgovornosti, pristojnosti uprave in razporeditve virov v zvezi z njihovo uporabo in vzdrževanjem,
- preverjanj in preizkusov, ki se izvajajo po izdelavi, s katerimi se preveri učinkovitost izdelka v primerjavi s kazalci okoljske učinkovitosti,
- postopkov za nadzor zahtevane dokumentacije in zagotavljanje njenega rednega osveževanja,
- metode za preverjanje izvajanja in učinkovitosti okoljskih elementov sistema upravljanja.

3.2 Načrtovanje

Proizvajalec mora vzpostaviti in vzdrževati:

- (a) postopke za določitev ekološkega profila izdelka;
- (b) cilje in kazalce okoljske učinkovitosti izdelka, ki upoštevajo tehnološke možnosti ob upoštevanju tehničnih in ekonomskih zahtev;
- (c) program za doseganje teh ciljev.

3.3 Izvedba in dokumentiranje

3.3.1 V dokumentaciji o sistemu upravljanja se mora opredeliti zlasti naslednje:

- (a) opredeli in dokumentira se odgovornosti in pooblastila, da se zagotovi visoka okoljska učinkovitost izdelka, in poročanje o njegovem delovanju zaradi pregleda in izboljšav;
- (b) sestavi se dokumente, ki navajajo uporabljene postopke in tehnike za nadzor in preverjanje snovanja ter sistematične ukrepe, ki se uporabljajo pri snovanju izdelka;
- (c) proizvajalec mora vzpostaviti in vzdrževati informacije, ki opisujejo ključne okoljske elemente sistema upravljanja in postopke za nadzor vseh potrebnih dokumentov.

3.3.2 V dokumentaciji, ki zadeva IRE, se opredeli zlasti naslednje:

- (a) splošni opis IRE in njegova namembnost;
- (b) rezultati ustreznih okoljskih ocen, ki jih je izvedel proizvajalec, in/ali sklici na publikacije okoljskih ocen ali študijske primere, ki jih proizvajalec uporablja pri vrednotenju, dokumentiranju in določanju konstrukcijskih rešitev izdelka;
- (c) ekološki profil, če ga zahteva izvedbeni ukrep;
- (d) dokumenti, ki opisujejo rezultate opravljenih meritev skladno z zahtevami za okoljsko primerno zasnovano, vključno s podrobnostmi o skladnosti teh meritev z zahtevami za okoljsko primerno zasnovano, ki jih določa ustrezen izvedbeni ukrep;
- (e) proizvajalec bo vzpostavil specifikacije, ki navajajo zlasti uporabljene standarde; kadar niso bili uporabljeni standardi iz člena 10 ali kadar ti dokumenti ne pokrivajo v celoti zahtev iz ustreznega izvedbenega ukrepa, pa navajajo sredstva, uporabljena za zagotovitev skladnosti;
- (f) izvod informacij o okoljskih vidikih zasnove izdelka, ki se zagotovi v skladu z zahtevami iz dela 2 Priloge I.

3.4 Preverjanje in odprava pomanjkljivosti

- (a) Proizvajalec mora sprejeti vse potrebne ukrepe, da zagotovi proizvodnjo IRE v skladu s specifikacijami zasnove in z zahtevami ustreznega izvedbenega ukrepa;
 - (b) proizvajalec bo vzpostavil in vzdrževal postopke za preverjanje in reševanje neskladnosti ter vnesel spremembe, ki izhajajo iz postopkov za odpravo pomanjkljivosti, v dokumentirane postopke;
 - (c) proizvajalec bo najmanj enkrat na tri leta opravil popolno notranjo presojo okoljskih elementov sistema za upravljanje.
-

PRILOGA VI

Izjava o skladnosti

(iz člena 5(3))

Izjava ES o skladnosti mora vsebovati naslednje podatke:

1. ime in naslov proizvajalca ali njegovega pooblaščenega zastopnika;
 2. opis modela, ki zadošča za nedvoumno prepoznavanje;
 3. po potrebi sklicevanja na uporabljene harmonizirane standarde;
 4. po potrebi druge uporabljene tehnične standarde in specifikacije;
 5. po potrebi sklic na drugo uporabljeno zakonodajo Skupnosti, ki določa označevanje z oznako CE;
 6. ime in podpis osebe, ki je pooblaščen, da zaveže proizvajalca ali njegovega pooblaščenega zastopnika.
-

PRILOGA VII

Vsebina izvedbenih ukrepov

(iz člena 15(8))

Izvedbeni ukrep določa zlasti naslednje:

1. natančno opredelitev vrst IRE, za katere velja;
2. zahtevo(-e) za okoljsko primerno zasnovo omenjenih IRE, datum(-e) izvedbe, postopne ali prehodne ukrepe ali obdobja;
 - v primeru splošnih zahtev za okoljsko primerno zasnovo ustrezne faze in vidike iz oddelkov 1.1 in 1.2 Priloge I, ki jih spremljajo primeri parametrov med navedenimi iz oddelka 1.3 Priloge I kot vodilo pri vrednotenju izboljšav v zvezi z ugotovljenimi okoljskimi vidiki,
 - stopnjo(-e) zahteve(-) v primeru posebne(-ih) zahteve(-) za okoljsko primerno zasnovo;
3. parametre okoljsko primerne zasnove iz dela 1 Priloge I, glede katerih niso potrebne nikakršne zahteve po okoljsko primerni zasnovi;
4. zahteve za namestitev IRE, kadar ima to neposredni pomen za obravnavano okoljsko učinkovitost;
5. merilne standarde in/ali merilne metode, ki jih je treba uporabiti; kadar so na voljo, se uporabljajo harmonizirani standardi, katerih sklicne številke so objavljene v *Uradnem listu Evropske unije*;
6. podrobnosti za oceno skladnosti po Sklepu 93/465/EGS:
 - dejavnike, ki so privedli do izbire določenega postopka, kadar se uporabljeni modul(-i) razlikuje(-jo) od modula A,
 - po potrebi merila za odobritev in/ali certificiranje tretjih strani;

če so za isti IRE v drugih zahtevah ES določeni drugi moduli, velja za obravnavano zahtevo modul iz izvedbenega ukrepa;
7. zahteve o informacijah, ki jih morajo proizvajalci zlasti navesti v tehnični dokumentaciji, kar olajša preverjanje skladnosti IRE z izvedbenimi ukrepi;
8. trajanje prehodnega obdobja, v katerem morajo države članice dovoliti dajanje v promet in/ali v uporabo IRE, ki ustrezajo veljavnim predpisom na ozemlju svoje države na dan, ko je bil sprejet izvedbeni ukrep;
9. datum za ovrednotenje in morebitno spremembo izvedbenega ukrepa ob upoštevanju hitrosti tehnološkega napredka.

PRILOGA VIII

Poleg osnovnih pravnih zahtev, da morajo biti pobude za samoreguliranje skladne z vsemi določbami Pogodbe (zlasti z določbami, ki se nanašajo na notranji trg in konkurenco) in mednarodnimi obveznostmi Skupnosti, vključno z večstranskimi pravili trgovanja, se lahko uporabi tudi naslednji nezaključen seznam meril za ugotavljanje ustreznosti pobud za samoreguliranje kot alternative izvedbenim ukrepom v okviru te direktive.

1. Odprtost sodelovanja

Pri pobudah za samoreguliranje lahko sodelujejo tudi operaterji iz tretjih držav, in sicer tako v fazi priprave kot izvedbe.

2. Dodana vrednost

Pobude za samoreguliranje bodo omogočile dodano vrednost (večjo, kot je običajna) v obliki boljše splošne okoljske učinkovitosti IRE.

3. Zastopanost

Industrija in njena združenja, ki sodelujejo pri samoreguliranju, predstavljajo veliko večino ustreznega gospodarskega sektorja z nekaj možnimi izjemami. Pozornost je treba nameniti spoštovanju pravil o konkurenci.

4. Opredeljeni in zastavljeni cilji

Cilji, ki so jih določile interesne skupine, morajo biti jasni in nedvoumni, začenši z natančno opredeljenim izhodiščem. Če pobude za samoreguliranje temeljijo na dolgoročnem vidiku, je treba vključiti vmesne cilje. Zagotovljen mora biti nadzor nad skladnostjo glavnih ciljev in vmesnih ciljev in sicer na cenovno sprejemljiv in verodostojen način z uporabo jasnih in zanesljivih kazalcev. Razvoj teh kazalcev pospešijo podatki o raziskavah ter znanstveni in tehnološki podatki.

5. Sodelovanje civilne družbe

Za zagotavljanje preglednosti morajo biti pobude za samoreguliranje objavljene, vključno z objavo na spletnih straneh in prek drugih elektronskih sredstev za širjenje informacij.

Enako velja za vmesna in končna poročila o spremljanju. Interesne skupine, ki vključujejo države članice, industrijo, okoljske nevladne organizacije in združenja potrošnikov, so pozvane, da izrazijo svoje stališče glede pobud za samoreguliranje.

6. Spremljanje in poročanje

Pobude za samoreguliranje predvidevajo dobro zasnovan sistem spremljanja z jasno določenimi odgovornostmi za industrijo in neodvisne inšpektorje. Službe Komisije v sodelovanju z interesnimi skupinami, vključenimi v pobudo za samoreguliranje, spremljajo izpolnjevanje ciljev.

Načrt spremljanja in poročanja mora biti podroben, pregleden in objektivni. Službe Komisije s pomočjo odbora iz člena 19(1) ugotavljajo, ali so bili doseženi cilji prostovoljnega sporazuma ali drugih ukrepov za samoreguliranje.

7. Stroškovna učinkovitost uporabe pobud za samoreguliranje

Stroški uporabe pobud za samoreguliranje, zlasti kar se tiče spremljanja, ne smejo povzročiti nesorazmerne upravne obremenitve v primerjavi s svojimi cilji in drugimi razpoložljivimi instrumenti ukrepanja.

8. Trajnost

Pobude za samoreguliranje morajo ustrezati ciljem ukrepov iz te direktive, vključno z integriranim pristopom, ter morajo biti skladne z ekonomskimi in družbenimi dimenzijami trajnostnega razvoja. Zaobjeto mora biti tudi varovanje interesov potrošnikov (zdravje, kakovost življenja in ekonomski interesi).

9. Združljivost pobud

Pobude za samoreguliranje ne bodo prinesle pričakovanih rezultatov, če drugi dejavniki in pobude, kot so pritisk trga, davki in nacionalna zakonodaja, pošiljajo nasprotujoče si signale tistim, ki so sprejeli obveznost. V tem oziru je bistvena skladnost ukrepov, ki jo je treba upoštevati pri ocenjevanju učinkovitosti pobude.
